

บทบรรณาธิการ

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากในทุกวงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำ Artificial Intelligence (AI) หรือเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์เข้ามาสนับสนุนระบบการทำงานแทนที่การใช้แรงงานมนุษย์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงในอาชีพต่าง ๆ หลายอาชีพที่กำลังจะลดความสำคัญลงและสูญหายไปมากที่สุด ขณะเดียวกันก็มีอาชีพใหม่ ๆ เกิดขึ้นมาทดแทน เทคโนโลยี AI และ Machine Learning พัฒนามากขึ้นเท่าใด พนักงานที่ทำงานประจำในลักษณะงาน routine ก็มีสิทธิ์ที่จะถูกทดแทนด้วยเครื่องจักรกลหรือหุ่นยนต์มากขึ้นรวมถึงงานห้องสมุด จากบทความปริทัศน์ เรื่อง “หุ่นยนต์กับห้องสมุด” ของ รศ.ปราณี อัครภูษิตกุล แสดงให้เห็นว่า หลายห้องสมุดมีการใช้หุ่นยนต์ร่วมกับเทคโนโลยี RFID ในการจัดเก็บและค้นคืนหนังสือ ใช้หุ่นยนต์ในการสำรวจหนังสือในห้องสมุด พัฒนาหุ่นยนต์ให้มีลักษณะเหมือนมนุษย์มีความสามารถในการให้บริการตอบคำถาม รวมถึงมีความสามารถในการเล่นกีฬา และที่สำคัญหุ่นยนต์เหล่านี้มีคุณสมบัติที่เหนือกว่ามนุษย์ในการพูดได้ถึง 19 ภาษา เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สามารถทำงานได้ดีในการวิเคราะห์ จำแนก จัดระบบ สืบค้น และเข้าถึงสารสนเทศ ซึ่งถูกต้องแม่นยำ และรวดเร็วกว่ามนุษย์ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ทุกคนควรตระหนักถึงผลกระทบและความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ ทศวรรษต่อไปห้องสมุดจะเป็นเช่นไร อาชีพบรรณารักษ์ยังคงมีอยู่หรือไม่

วารสารวิจัยฉบับนี้นำเสนอบทความวิจัยที่น่าสนใจเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะของบรรณารักษ์ การสร้างบรรณดองค์กร การศึกษาผู้ใช้สารสนเทศ รวมถึงการประเมินคุณภาพการบริการ และประเมินทรัพยากรห้องสมุด ได้แก่บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนากรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา” ของ กาญจนา จันทรสิงห์ ชุตินา สัจจามันท์ และจันทิมา เขียวแก้ว “ความสัมพันธ์ของการจัดการความรู้ในกระบวนการสร้างบรรณดองค์กร” ของ จินตนา โด่งสูงเนิน และกุลธิดา ท้วมสุข “การใช้สื่อสังคมออนไลน์ และการรู้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ด้านสุขภาพของแรงงานกัมพูชาในประเทศไทย” ของ จันทิมา เขียวแก้ว และคณะ “การประเมินคุณภาพบริการอิเล็กทรอนิกส์สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่” ของ สุรีย์วรรณ สรรพสิงห์ ธนพรรณ กุลจันทร์ และอังสนา ธงไชย เป็นต้น

วารสารวิจัย สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ ได้ปรับปรุงรูปแบบการพิมพ์และการลงรายการต่าง ๆ ในบทความตามมาตรฐานของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai-Journal Citation Index Centre, TCI) เพื่อประโยชน์ในการสกัดข้อมูลของบทความเข้าสู่ฐานข้อมูล TCI และการประเมินคุณภาพวารสาร รวมทั้งได้มีการตรวจสอบมาตรฐานการลงรายการอ้างอิง และ Plagiarism อย่างเคร่งครัด กองบรรณาธิการใคร่ขอความร่วมมือจากผู้เขียนทุกท่านกรุณาตรวจสอบบทความของท่านให้มีรูปแบบการพิมพ์และการลงรายการให้ถูกต้องตามข้อกำหนดและมาตรฐานต่าง ๆ เพื่อพัฒนาวารสารสู่ระดับสากลต่อไป

สุรพล ฤทธิธรรมทรัพย์

ประธานแผนกวิจัยและพัฒนา

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ

บรรณาธิการ